

Janne Juhala  
Johtava asiantuntija (pääarkkitehti)  
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi  
puh. 040 741 5073  
[Janne.Juhala@trafi.fi](mailto:Janne.Juhala@trafi.fi)  
Kumpulantie 9  
PL 320, 00101 Helsinki  
[www.trafi.fi](http://www.trafi.fi)

Lausunto koskien kansallisen palveluväylän arkkitehtuurin suunnitteluhanketta

Palveluväylän kehittämishankkeen tavoitteet ovat hyviä ja kannatettavia. Lisääntyvä tiedonvaihdon tarve on tehokkaimmin ratkaistavissa yhteisillä rajapintamäärittelyillä ja toimintamalleilla, jotka keventävät merkittävästi integraatioiden toteutusta tuomalla yhteisiä ratkaisuja mm. virheen käsittelyyn ja jäljitettävyyteen. Tämä toisaalta toteutuisi PERA-määrittelyiden tehokkaammalla jalkauttamisellakin.

Hyvää on myös se, ettei palveluväylästä olla rakentamassa ESB-tyyppistä ratkaisua, jonka läpi reititetään kaikki palvelukutsut ja johon keskitetään erilaisia sanomakonversiopalveluita. Lisäksi lähes kaikkia koskevien yleispalvelujen keskittäminen vapauttaa organisaatiot suuntaamaan voimavaransa varsinaisiin substanssipalveluihin.

Suuressa osassa organisaatioita palveluväylän sisältöön liittyviä asioita on jouduttu kuitenkin jo ratkaisemaan ja toteuttamaan. Se tarkoittaa tarvetta erilaisille siirtymäpoluille, joista tärkeimpänä rajapintamäärittelyiden pysyvyys: PERA-yhteensopivuuden on jatkuttava ja kehittäminen on tehtävä versioimalla nykyisiä PERA-kehysiä. Samaten olisi hyvä mahdollistaa nykyisten liittymäsopimusten ja sertifikaattien siirtäminen palveluväylän tietoihin. Tavoitteena olisi siis varmistaa, että nykyiset PERAn mukaisia palveluita pystyttäisiin siirtämään palveluväylälle ilman merkittäviä muutoksia palvelun tarjoajan tai käyttäjän järjestelmiin.

Avoimen datan yhteydessä ei vaadita tunnistautumista, mutta toiveena tuntuisi olevan mahdollisuus seurata ketkä avointa dataa käyttävät ja mihin tarkoitukseen. Tätä varten on rakennettu erilaisia käyttäjän rekisteröitymispalveluita. Tämä voisi olla potentiaalinen yleispalvelu alustalle.

Skenaariot: Suosittava organisaatioiden välistä suoraa tietoliikennettä, ei keskitettyjä teknisiä ratkaisuja. Korostettava yhteisten rajapintamäärittelyiden ja toimintamallien merkitystä tiedonvaihdon helpottamisessa. Kaikkia organisaatioita koskevat tukipalvelut kannattaa kuitenkin ratkaista keskitetysti. Lopullinen paras tavoite on vaihtoehto D, mutta vaiheittainen eteneminen on mahdollistettava.

Kansalaisten ja yritysten tunnistamispalvelu: Tunnistamispalveluun olisi hyvä rakentaa VIRTU-tyyppinen ratkaisu hajallaan oleville sähköisen asioinnin palveluille. Eli käyttäjä tunnistautuu kerran, mutta pystyy käyttämään kaikkia luottamusverkoston piirissä olevia palveluita. Tähän ilmeisesti otetaan kantaa palveluarkkitehtuurityön muissa osissa.

Palveluarkkitehtuurin periaatteita olisi hyvä miettiä myös laajemmin, jotta palvelut saadaan mahdollisimman yleiskäyttöisiksi ja toimintamalliltaan samankaltaisiksi. Esimerkkiaiheita:

- Lähtökohtana julkishallinnon tason tietoarkkitehtuurityö
- Palvelurakenne tietoryhmien ja tietomallien mukaan, määrittelyvastuu omistavalle organisaatiolle
- Peruspalvelut tiedon hakua ja päivytystä varten sekä niiden päälle mahdolliset koostepalvelut (tietojen kerääminen useasta lähteestä)
- Porautumismalli hakupalveluihin, esim. listauksessa perustiedot ja kutsuosoite tarkempaan tietoon
- Erilaisten liitteiden tms. käsittely: Vastauksessa metatiedot ja linkki esim. tulostustiedostoon

- Kansainväliset tiedonvaihtopalvelut, joiden osalta olisi hyvä pyrkiä yhteen kansalliseen yhteyspisteeseen ja tietojen välittämiseen sen kautta muille kansallisille toimijoille. Tämä malli tulee osassa palveluita myös pakotettuna.